

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/84/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719201495
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:5719201495.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudcom Mgr. Petrom Majcherom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: R. R., V. XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny R., ako kolíznym opatrovníkom, v náhradnej osobnej starostlivosti starého otca J. X., V. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., C.. V. O. Č.. XXX/XX, dieťa matky: K. R., V. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., a neuvedeného otca, o návrhu D. Q., V. XX.XX.XXXX a Y. Q., V. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom Q., C.. Ž. Č.. XXX, na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti starého otca a na zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom, takto

rozhodol:

Náhradnú osobnú starostlivosť J. X., V.. XX.XX.XXXX o maloletého R. R., V.. XX.XX.XXXX nariadenú rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 20P/251/2012-76 zo dňa 03.04.2013, právoplatný dňa 28.05.2013 a vykonateľný dňa 21.06.2013, zrušuje.

Maloletý R. R., V.. XX.XX.XXXX sa zveruje do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom D. Q., V.. XX.XX.XXXX a Y. Q., V.. XX.XX.XXXX, obaja bytom Q., Ž. Č.. XXX.

Manželia Q. sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého R. R. v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, sústavne a dôsledne sa starať o jeho výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj, riadiť jeho správanie, chrániť jeho záujmy, prijímať prídavky na dieťa, iné finančné a materiálne plnenia a tieto vymáhať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok s náležitou starostlivosťou s tým, že právo zastupovať a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach.

Matka je povinná platiť na maloletého R. R., V.. XX.XX.XXXX výživné vo výške 60,- Eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R. s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny R. predloží súdu správy zo sociálneho prieskumu so zameraním na informácie o rodinných, bytových, sociálnych a majetkových pomeroch manželov a o zdravotnom stave, vzdelaní a osobitných potrebách maloletého vždy do 30.06. a 31.12. každého kalendárneho roka.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľa podali dňa 16.04.2019 na tunajší súd návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti starého otca a na zverenie maloletého dieťaťa do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnili skutočnosťou, že rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 20P/251/2012-76 zo dňa 03.04.2013, právoplatným dňa 28.05.2013, bolo mal. dieťa zverené do spoločnej náhradnej starostlivosti starej matke K. X., I.. Q., V.. XX.XX.XXXX a jej manžela J. X.A., V.. XX.XX.XXXX, spoločne bytom Q., V.

O. XXX/XX. Oni ako navrhovatelia bývajú na vyššie uvedenej adrese v 4-izbovom rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve tety. Výdavky spojené s užívaním domu sú vo výške 130 eur mesačne. Dom, v ktorom bývajú je 4-izbový, plne zariadený, mal. R. tam má vlastnú detskú izbu, kde má k dispozícii všetko potrebné na hru, spánok aj prípravu do školy. Navrhovateľka pracuje ako upratovačka v Ž. vo firme D.. Jej mesačný príjem je vo výške 550 eur. Navrhovateľ pracuje ako zámočník v Ž. L.. Jeho mesačný príjem je vo výške 750 eur. S mal. R. sú v častom kontakte, telefonicky, osobne, chodievajú ku nim na víkendy. Navrhovateľka je s ním a jeho starým otcom v každodennom kontakte. Odvtedy ako zomrela jej sestra, manželka starého otca, im pomáha s každodennou starostlivosťou - varí im, upratuje, rieši všetko v spojitosti s mal. dieťaťom. Starý otec nezvláda starostlivosť o mal. R., je vidieť, že veľmi chýba prítomnosť ženy - jej sestry v domácnosti. Starý otec nechodí do školy, na vyšetrenia s mal. dieťaťom. V škole začali byť problémy s mal. dieťaťom. Robí deťom zle a evidentne preto, že deťom závidí lásku a objatie rodičov, starý otec mu neví toto poskytnúť. Nie je jeho biologickým starým otcom, nemá k nemu vytvorený vzťah. Mal. R. by bol veľmi rád, keby mohol žiť u nich a tešiť sa veľmi, keď môže byť u nich. Podanie návrhu na zverenie mal. dieťaťa do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti zvažovali a obidvaja sú o návrhu presvedčení a prajú si, aby bolo mal. dieťa zverené do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Matka sa od narodenia o mal. dieťa nezaujíma, otec nie je uvedený v rodnom liste. Navrhovatelia sú zdraví, nikdy neboli súdne trestaní.

2. Matka a starý otec sa k návrhu písomne nevyjadrili.

3. Na pojednávaní konanom dňa 10.06.2019 boli prítomní navrhovatelia a kolízny opatrovník. Matka a starý otec sa na pojednávaní nezúčastnili. Predvolanie starému otcovi bolo doručené riadnym spôsobom. Svoju neprítomnosť neospravedlnil a nežiadal o odročenie pojednávania. Matke bolo predvolanie doručené v zmysle § 106 ods. 3 písm. a) a § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnila a nežiadala odročiť pojednávanie. Súd pojednával v zmysle ustanovenia § 31 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 180 CSP, podľa ktorého, ak sa predvolané osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie. Súd rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti starého otca a matky.

4. Súd vykonal dokazovanie:

- výsluchom navrhovateľov a kolízneho opatrovníka,
- rodným listom maloletého dieťaťa,
- rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 20P/251/2012-76 zo dňa 03.04.2013,
- oznámením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R. zo dňa 14.05.2019 o evidencii matky medzi uchádzačmi o zamestnanie,
- správou o povesti na navrhovateľov z Obce Q.,
- oznámením zamestnávateľa navrhovateľa o príjme,
- oznámením R.. T. J. o zdravotnom stave maloletého,
- oznámením R.. R. L., všeobecný lekár pre dospelých, o zdravotnom stave navrhovateľa,
- oznámením R.. E. Q., Y.. o zdravotnom stave navrhovateľky,
- správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R. zo dňa 24.05.2019,

a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 20P/251/2012-76 zo dňa 03.04.2013, právoplatným dňa 28.05.2013 bol maloletý zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti strej matke K. X., V.. XX.XX.XXXX a jej manžela J. X., V.. XX.XX.XXXX.

6. Navrhovatelia sú z hľadiska fyzického a psychického zdravia, spôsobilí na výchovu dieťaťa.. V obci majú dobrú povest', vedú usporiadaný rodinný život. Navrhovateľ je zamestnaný v spoločnosti Ž. L., D..T., kde jeho čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od 08/2018 do 04/2019 bol vo výške 820 eur. Navrhovateľka je zamestnaná v spoločnosti D. T., T..I..N.. v Ž. s príjmom 550 eur mesačne. Navrhovatelia uviedli, že zo strany starého otca je to výchova taká, že dá sa povedať, že aj zanedbáva tú výchovu a správny vývin a vývoj maloletého dieťaťa, pretože malý je veľmi hyperaktívny, dá sa povedať, že on mu už nestíha. Pokiaľ sú aj nejaké veci, že treba v škole vybaviť alebo niekde inde, vždy volá mne (navrhovateľke), deleguje ju, aby išla vybavovať ona. Situácia je už nakoľko vážna, že už sa hovorilo o

nejakom detskom domove, čo by boli oni veľmi neradi, pretože jeho súrodenec v detskom domove už je, ale aj ten chodí pravidelne k nim, či už sú to prázdniny, víkendy, proste ako je to možné. Ich maloletý rešpektuje, poslúcha ich, niekedy treba aj trochu silnejším a róznejším slovom, ale aj to patrí k výchove maloletého dieťaťa. Pokiaľ starý otec, koľkokrát, keď aj niečo zlé urobil, skôr sa len nad tým zasmeje. (Kolízny opatrovníčka dopĺňa, že aj pri možnosti zverenia dieťaťa do ústavnej starostlivosti sa starý otec len zasmial a povedal „no tak pôjde do ústavnej starostlivosti“). Z ich pohľadu nie je tá starostlivosť zo strany starého otca adekvátne, je zanedbávaná a je potrebné, aby sa naplno venovalo maloletému dieťaťu, aby z neho vyrástol poriadny jedinec osožný aj pre spoločnosť.

7. Matka nie je evidovaná ako uchádzača o zamestnanie. V obci Q.D. sa dlhodobo nezdržiava, v obci nemajú vedomosť o tom, kde sa v súčasnosti zdržiava a aká je jej sociálna situácia.

8. Maloletý je od januára 2019 sledovaný kardiológom pre systolický šelest. Celkový zdravotný stav je dobrý. Navštevuje 2. ročník ZŠ.

9. Kolízny opatrovník uviedol, že oni sa v plnom rozsahu pridriavajú správy, ktorá bola zo dňa 24.05.2019. Odporúčajú súdu, aby maloleté dieťa bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R. zo dňa 24.05.2019 vyplýva, že maloletý R. pochádza z matky K. R., V. XX.XX.XXXX a neurčeného otca. Matka má ďalšie tri mal. deti - mal. R. R., V. XX.XX.XXXX, ktorý má vážne zdravotné problémy a ktorý bol Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 21P/259/2012-56 zo dňa 15.02.2013 umiestnený do A. Y. E. D. I. R.. Druhé mal. dieťa, Z. Ž., V. XX.XX.XXXX bol Rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 3P/19/2018-43 zo dňa 14.03.019 zverený do predosvojiteľskej starostlivosti. Tretie mal. dieťa, J. R., V. XX.XX.XXXX bol priamo po narodení umiestnený do pestúnskej starostlivosti náhradným rodičom do okresu V.. Matka K. R., V. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., sa v obci Q. dlhodobo nezdržiava, v obci nemajú vedomosť o tom, kde sa v súčasnosti zdržiava a aká je jej sociálna situácia. Podľa ich posledných informácií, by mala matka bývať u priateľa pána J. Ž. na adrese Ž. - B., X. B. XXX/XX, avšak z vyjadrenia Mestského úradu v Ž. zo dňa 11.03.2019 vyplýva, že na tejto adrese sa matka s priateľom nezdržiava, údajne by mali spoločne bývať v prenajatom byte v Ž., ale presnú adresu, starí rodičia pána Ž., ktorí na uvedenej adrese bývajú, nepoznajú. Nemajú o vnukovi žiadne správy, neudržiavajú žiadny kontakt. Mal. R. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 20P/251/2012-76 zo dňa 03.04.2013 starej matke a jej manželovi. Po smrti starej matky prevzal starostlivosť o mal. dieťa starý otec. Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 23P/49/2016-22 zo dňa 15.11.2016 bol nad výchovou maloletého zrušený súdny dohľad. Dôvodom zverenia mal. do NOS bolo, že matka sa nachádzala na neznámom mieste. Stará matka sa o mal. dieťa starala od narodenia, matka nikdy nejavila záujem o neho. Matka sa v domácnosti starých rodičov vždy objavila len v termíne výplaty rodičovského príspevku a prídavku na mal. dieťa. Starý otec býva spolu s mal. dieťaťom v dvojpodlažnom 4-izbovom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve starého otca. Spoločnú domácnosť obýva aj plnoletý syn starého otca, pán J.V. X., ktorý je zamestnaný a prispieva finančne na chod domácnosti. Plnoletý syn starého otca má dobrý vzťah s mal. dieťaťom, pomáhal mu s domácou prípravou na vyučovanie, trávil s ním voľný čas. S domácimi prácami pomáhal starému otcovi on a aj pani Q.. Odvtedy ako zomrela manželka starého otca, pani Q. im pomáhala s každodennou starostlivosťou - varí im, upratuje, rieši všetko v spojitosti s mal. dieťaťom (škola, lekárska starostlivosť). Starý otec nezvláda starostlivosť o mal. R., je vidieť, že veľmi chýba prítomnosť ženy - starej matky v domácnosti. Starý otec nechodí do školy, na vyšetrenia s mal. dieťaťom. V škole začali byť problémy s mal. dieťaťom. Robí deťom zle a evidentne preto, že deťom závidí lásku a objatie rodičov a starý otec mu nevie toto poskytnúť. Nie je jeho biologickým starým otcom, nemá k nemu vytvorený vzťah. Starý otec uviedol, že sa ani nezúčastní pojednávania v danej veci, prejavuje maximálny nezáujem o veci okolo neho. Dňa 22.05.2019 vykonalo odd. SPODaSK sociálny prieskum za účelom prešetrenia rodinných, osobných a majetkových pomerov u navrhovateľov, sestry starej matky a jej manžela, pani D. Q., V. XX.XX.XXXX a Y. Q., V. XX.XX.XXXX, spoločne bytom Q., Ž. XXX vo veci návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u starého otca a návrhu na zverenie mal. dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti tete a ujovi. Počas sociálneho prieskumu bola v domácnosti prítomná pani Q.. Navrhovatelia bývajú na adrese Q., Ž.V. XXX v 4-izbovom rodinnom dome, ktorý je osobnom vlastníctve pani Q.. Dom je zariadený účelne, hygiena a čistota domácnosti je na výbornej úrovni. V dome žijú len navrhovatelia, ale často sa tam najmä počas víkendov zdržiava aj mal. R.. V domácnosti má k dispozícii vlastnú detskú izbu, kde má k dispozícii všetko potrebné na hru,

spánok aj prípravu do školy, no aj tak často spáva spoločne v spálni s navrhovateľmi. V domácnosti má trvalý pobyt syn navrhovateľov, pán I. Q., no žije v Ž. s partnerkou a synom. Výdavky spojené s užívaním domu sú vo výške 130€ mesačne. Pani Q. pracuje ako upratovačka v Žiline vo firme D.. Pracuje na 12-hodinové pracovné zmeny, kedy má v jeden deň rannú zmenu, druhý deň nočnú zmenu a následne jeden deň voľna. Jej mesačný príjem je vo výške 550€ mesačne. Pán Q. pracuje na jednu pracovnú zmenu ako zámočník v Ž. L.. Jeho mesačný príjem je vo výške 750€ mesačne. Okrem výdavkov na dom, uhrádzajú mesačné platby vo výške 500€ na hypotéku a 40€ na spoločnú poisťku. Navrhovatelia podporujú aj súrodenecké väzby mal. R. s bratom R. a takmer každý víkend si berú z A. Y. E. D. I. R. mal. R. na víkendový pobyt. Na základe vyjadrenia Obecného úradu Q. zo dňa 03.05.2019 vyplýva, že navrhovatelia majú v obci dobrú povesť, vedú usporiadaný rodinný život a obec doporučuje, aby bol mal. R. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, čo napomôže jeho mentálnemu a výchovnému rastu. Následne sme vykonali rozhovor s mal. dieťaťom bez prítomnosti starého otca. Mal. dieťa bolo oboznámené za akým účelom je rozhovor vykonávaný a na aké účely budú informácie získané rozhovorom použité. Mal. dieťa vyjadrilo súhlas, že jeho vyjadrenia môžu byť prezentované OS Martin. Mal. R. uviedol, že o podanom návrhu vie a ak by to bolo na ňom, bol by radšej, keby mohol žiť u tety a uja. Je tam spokojnejší. Má tam vlastnú izbu a viac sa mu tam venujú. Mal. R. by bol veľmi rád, keby mohol žiť u nás a teší sa veľmi, keď môžu byť u nás. Mal. R. navštevuje 2. ročník základnej školy v Q.. Teraz začiatkom júna idú zo školy na výlet a pani Q. ho na ňom bude sprevádzať. Na základe vyššie uvedených skutočností odporúčajú zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť u starého otca a návrhu tety a uja na zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti vyhovieť.

11. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len „ZR“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 ods. 2 ZR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

13. Podľa § 45 ods. 3 ZR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. Podľa § 45 ods. 4 ZR, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

15. Podľa § 45 ods. 6 ZR, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

16. Podľa § 45 ods. 9 ZR, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

17. Podľa článku 5 veta prvá ZR je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

18. Podľa § 46 ods. 1 ZR, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

19. Podľa § 45 ods. 7 ZR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

20. Podľa § 45 ods. 8 ZR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

21. Podľa § 47 ods. 1 ZR, Náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

22. Podľa § 47 ods. 2 ZR, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

23. Podľa § 47 ods. 4 ZR, ak jeden z manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zomrie, maloleté dieťa zostáva v náhradnej osobnej starostlivosti druhého manžela.

24. Podľa § 62 ods. 1,2 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 4, 5 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

29. Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihladne.

30. Podľa § 38 ods. 2 ZR, názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

31. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že je v záujme maloletého dieťaťa zveriť ho do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom, pričom navrhovateľka je sestrou starej matky, ktorá zomrela a navrhovateľ je jej manžel. Maloletý bol zverený do spoločnej náhradnej starostlivosti starých rodičov K. X., V. XX.XX.XXXX a jej manžela J. X., V. XX.XX.XXXX. Stará matka dňa XX.XX.XXXX zomrela a v zmysle § 47 ods. 4 ZR maloletý zostal v náhradnej osobnej starostlivosti druhého manžela. Starostlivosť zo strany starého otca je však zanedbávaná, neprejavuje o maloletého adekvátny záujem, čo môže prameniť aj zo skutočnosti, že nie je jeho biologickým starým otcom. Starostlivosť o maloletého začala skôr vykonávať navrhovateľka, ktorá im chodí variť, prať a rovnako vybavuje všetky veci ohľadom maloletého. Keďže starostlivosť o maloletého nie je náležitá, a teda dochádza k zanedbávaniu starostlivosti zo strany starého otca, súd náhradnú osobnú starostlivosť starého otca zrušil.

32. Keďže došlo k zrušeniu náhradnej osobnej starostlivosti a matka neprejavuje o maloletého záujem (rovnako ako aj o svoje ďalšie deti) súd vyhovel návrh navrhovateľov na zverenie maloletého do ich spoločnej náhradnej starostlivosti. Obaja navrhovatelia sú fyzické osoby s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktoré majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s nimi žijú v domácnosti, zaručujú, že budú náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

33. Súd zároveň určil matke povinnosť platiť výživné. Matku zaviazal na výživné vo výške 60 eur mesačne, vychádzajúc z predchádzajúceho rozsudku o zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, nežiadala za celé obdobie znížiť výživné, čo pre súd znamenalo, že je v jej možnostiach a schopnostiach platiť požadované výživné.

34. Súd zaviazal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny R. predkladať súdu správy zo sociálneho prieskumu so zameraním na informácie o rodinných, bytových, sociálnych a majetkových pomeroch manželov a o zdravotnom stave, vzdelaní a osobitných potrebách maloletého vždy do 30.06. a 31.12. každého kalendárneho roka, keďže je potrebné, aby bola starostlivosť o maloletého pod kontrolou.

35. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).